Zienswijze op ontwerpwijziging Provinciale Omgevingsverordening Limburg (POVI)

1. Inleiding en context

De Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) verplicht lidstaten – en dus ook decentrale overheden zoals provincies – om een goede toestand van alle waterlichamen te bereiken uiterlijk in 2027. Belangrijke pijlers hierin zijn het verslechteringsverbod (artikel 4.1) en de resultaatsverplichting ten aanzien van waterkwaliteit. De provincie Limburg speelt hierin een sleutelrol door middel van verordeningen, vergunningverlening, monitoring en handhaving. Stichting EDSP ECO maakt zich ernstig zorgen over het feit dat de ontwerpwijziging van de POVI op meerdere punten tekortschiet in de naleving van de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW).

2. Kernpunten van bezwaar en aanbeveling

Op basis van hoofdstuk 6.5 van het ontwerp constateren wij meerdere tekortkomingen:

1. **Grondwaterbescherming**: De verordening bevat geen expliciete gebruiksverboden of beperkingen voor schadelijke stoffen in grondwaterbeschermingsgebieden. Volgens de KRW en de Drinkwaterrichtlijn zijn zulke maatregelen noodzakelijk om verontreiniging bij de bron te voorkomen. Wij bevelen aan om expliciet op te nemen dat het gebruik van bestrijdingsmiddelen en uitspoelingsgevoelige stoffen in deze gebieden verboden wordt.

2. **Landbouwgif en Natura 2000**: De verordening verzuimt een duidelijke koppeling te maken tussen gebruik van pesticiden en schade aan kwetsbare natuur. Volgens jurisprudentie van het Hof van Justitie moet elke verslechtering of aantasting van beschermde gebieden worden voorkomen. Wij adviseren om in artikel 6.5 een verbod op het gebruik van chemische gewasbeschermingsmiddelen binnen en nabij Natura 2000-gebieden op te nemen.

3. **Handhavingsplicht van de provincie**: Er wordt geen duidelijk onderscheid gemaakt tussen inspannings- en resultaatsverplichtingen. Daarmee ontbreekt een juridische basis voor handhaving bij het niet behalen van KRW-doelen. Wij dringen aan op opname van een expliciete resultaatsverplichting, gekoppeld aan toezicht en sanctiemogelijkheden bij structurele overschrijding van milieunormen.

Bron: 2025-06-02-edsp-eco-zienswijze-aan-provincie-limburg-ontwerp-povi-hoofdstuk-krw.pdf

3. Juridische grondslagen en verwijzingen

Deze zienswijze is gebaseerd op de volgende kaders:

- Europese Kaderrichtlijn Water (Richtlijn 2000/60/EG), met name artikelen 1, 4 en 11.
- Drinkwaterrichtlijn (2020/2184/EU).
- Habitatrichtlijn (92/43/EEG), i.v.m. bescherming van Natura 2000-gebieden.
- Waterwet en Omgevingswet (vanaf 2024), inclusief provinciale uitvoeringsbevoegdheden.
- Jurisprudentie van het Hof van Justitie inzake verslechteringsverbod (C-461/13, C-535/18).

4. Verwijzing naar relevante documentatie

Onderstaande documenten vormen de onderbouwing van onze zienswijze en worden als bron opgevoerd:

1. Klimaatcoalitie. (2025, 25 mei). Reactie en WOO-verzoek aan Provincie Limburg t.a.v. klacht en verzoek handhaving landbouwgif-verbod. https://klimaatcoalitie.org/docs/2025-05-25-klimaatcoalitie-reactie-en-woo-verzoek-aan-provincie-limburg-tav-klacht-en-verzoek-handhaving-landbouwgif-verbod.pdf
2. MOB. (2025, 26 april). KRW-normen 2027: Verslechteringsverbod en inspanningsverplichting. https://klimaatcoalitie.org/docs/2025-04-26-mob-kaderrichtlijn-water-krw-normen-2027-verslechteringsverbod-en-inspanningsverplichting.pdf
3. MOB. (2024, 18 maart). Achtergrondinformatie KRW-normen en verslechteringsverbod. https://klimaatcoalitie.org/docs/2024-03-18-mob-kaderrichtlijn-water-krw-normen-2027-verslechteringsverbod-en-inspanningsverplichting-achtergrond-informatie.pdf
4. Rli. (2023, 11 mei). Brief aan Ministerie van IenW over KRW en advies 'Water goed geregeld'. https://klimaatcoalitie.org/docs/2023-05-11-rli-brief-aan-gov-nl-miniew-advies-water-goed-geregeld-tav-europese-kaderrichtlijn-water-krw.pdf
5. Ministerie van IenW. (2023, 27 maart). Het Rijk en de regio's zetten extra vaart om te voldoen aan de KRW. https://klimaatcoalitie.org/docs/2023-03-27-gov-nl-minienw-het-rijk-en-de-regio-s-zetten-extra-vaart-om-te-voldoen-aan-de-kaderrichtlijn-water-krw.pdf
6. Ministerie van IenW. (2023, 30 juni). Kabinetsreactie op Rli-advies over KRW. https://klimaatcoalitie.org/docs/2023-06-30-gov-nl-minienw-kabinetsreactie-rli-advies-over-kader-richtlijn-water-en-nadere-invulling-van-krw.pdf
7. Provincie Limburg. (2025, 15 april). Reactie op verzoek gebruiksverbod landbouwgif. https://klimaatcoalitie.org/docs/2025-04-15-gov-nl-provincie-limburg-reactie-verzoek-gebruiksverbod-landbouwgif-in-grondwaterbeschermings-en-natuurgebieden-datum-laatste-wijziging-10-juli-2024.pdf
8. Klimaatcoalitie & EDSP ECO. (2025, 14 april). Klacht gericht aan GS Limburg. https://klimaatcoalitie.org/docs/2025-04-14-klimaatcoalitie-en-edspeco-klacht-

gericht-aan-gs-limburg-over-uitblijven-reactie-op-verzoek-naleving-eu-regels-gebruiksverbod-landbouwgif.pdf
9. Klimaatcoalitie. (2024, 24 mei). Verzoek aan GS Limburg naleving EU-regels landbouwgif. https://klimaatcoalitie.org/docs/2024-05-24-klimaatcoalitie-verzoek-aan-gs-limburg-naleving-eu-regels-gebruiksverbod-landbouwgif-in-drinkwater-en-natuurgebieden.pdf
10. Natuur & Milieu. (2024, 10 mei). Bestrijdingsmiddelen in Nederlandse natuur en water. https://klimaatcoalitie.org/docs/2024-05-10-natuurenmilieu-bestrijdingsmiddelen-in-nederlandse-natuur-en-water-schending-van-europese-verplichtingen.pdf
11. Natuur & Milieu. (2025, 10 maart). Gemeentelijke handleiding regulering bestrijdingsmiddelen. https://klimaatcoalitie.org/docs/2025-03-10-natuurenmilieu-gemeentelijk-handleiding-regulering-bestrijdingsmiddelen.pdf

5. Conclusie en verzoek tot aanpassing

Wij verzoeken u met klem de ontwerpwijziging aan te passen zodat:

- Grondwaterbeschermingsgebieden daadwerkelijk worden afgeschermd van schadelijke praktijken;
- Het gebruik van pesticiden in en rond Natura 2000-gebieden expliciet wordt verboden;
- Er een handhaafbare resultaatsverplichting wordt opgenomen inzake het behalen van KRW-doelen.

Wij vertrouwen erop dat de provincie haar verantwoordelijkheid hierin serieus neemt. Graag lichten wij onze zienswijze mondeling toe indien daartoe gelegenheid wordt geboden.

Datum: 2 juni 2025

Met vriendelijke groet,
Marloes van de Pol en Jeroen Spaander
Namens stichting EDSP ECO
eco@edsp.nl
KvK 75711672

Over Stichting EDSP ECO

Stichting EDSP ECO is een non-profit onderzoeks- en projectenbureau dat zich inzet voor het ondersteunen van organisaties wereldwijd die werken aan het beschermen van de planeet, het bestrijden van armoede en het bevorderen van welzijn. Wij bieden ondersteuning in de vorm van het bouwen en beheren van websites, het uitvoeren van diepgaand onderzoek, het opzetten en begeleiden van digitale campagnes, het verbinden van belanghebbenden, het geven van lezingen en interviews, en het ontwikkelen en implementeren van natuur- en klimaatvriendelijke oplossingen.